

Euroopa Komisjon

**2007. aasta
konkurentsipoliitika
aruanne**

2007

2007. AASTA KONKURENTSIPOLIITIKA ARUANNE

Euroopa Komisjon

**„Europe Direct“ on teenistus, mis aitab leida vastused
Euroopa Liitu puudutavatele küsimustele**

**Tasuta infotelefon: (*)
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Teatud juhtudel ei võimalda mobiilsideoperaatorid helistamist 00 800 numbritele või on need kõned tasulised.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saate Internetist „Europa“ serverist (<http://europa.eu>).

Katoloogimisandmed on esitatud väljaande lõpus.

Luxembourg: Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus, 2009

ISBN 978-92-79-09393-7

doi: 10.2763/89657

© Euroopa ühendused, 2009

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Printed in Belgium

TRÜKITUD VALGELE KLOORIVABALE PAPERILE

NEELIE KROESI EESSÕNA

Konkurentsipoliitika eest vastutav komisjoni liige

Turgude toimimise parandamine, millest on kasu Euroopa tarbijatele ja ettevõtjatele, on Euroopa projektis jätkuvalt kesksel kohal. 2007. aastal aitas konkurentsipoliitika oluliselt kaasa tarbijate heaolu tagamisele, võideldes raskekujuliste kartellijuhtumitega.

Kuigi kartellidega võitlemine muutub üha raskemaks ja ülemaailmsemaks, olime oma sellealases tegevuses edukamad kui kunagi varem. Meie väljatöötatud leebema kohtlemise põhimõttest on kujunenud ülimalt mõjus vahend, mis veenab ettevõtjaid kartellis osalemist tunnistama. Tänu leebema kohtlemise programmile tuvastas komisjon 2007. aastal näiteks laiaulatusliku lifti- ja eskalaatorikartelli ning Madalmaades tegutsenud õllekartelli. Neist esimese liikmeid karistati 990 miljoni euro suuruse trahviga ja teise liikmeid 273 miljoni euro suuruse trahviga.

Komisjon teeb jätkuvaid jõupingutusi konkurentsikultuuri levitamiseks väljaspool ELi. Selle töö hulka kuulub selliste foorumite eestvedamine nagu rahvusvaheline konkurentsivõrgustik, kahepoolsete lepingute sõlmimine muude konkurentsiasutustega ja vaba-kaubanduslepingute sõlmimine ELi peamiste kaubanduspartneritega. Nii toimus konkurentsipeadirektoraadi ja Hiina ametivõimude vahel 2007. aastal elav mõttevahetus Hiina uue monopolidevastase seaduse vastuvõtmise teemal. Läbi sellise tegevuse kindlustame nii Euroopa kodanike kui ka ettevõtjate tulevikku. Me aitame luua ELi ettevõtjate jaoks üleilmselt rohkem võrdseid võimalusi ja ehitada üles muid konkurentsisisüsteeme, mis toimiksid meie põhimõtetega sarnastel alustel.

Konkurentsipoliitika on järjest rohkem põimunud komisjoni tööga muudes poliitika- valdkondades. Samuti on selge, et tänapäevane tööstuspoliitika ja kaasaegne konkurentsipoliitika toetavad teineteist, tuues üheskoos välja Euroopa majanduse tugevad küljed. Koos suurendavad nad Euroopa võimalusi olla maailma turgudel edukas.

Hiljuti läbi vaadatud ja Euroopa Ülemkogu heakskiidu saanud Lissaboni strateegias on muude selliste poliitikavaldkondade hulgas, mille kaudu EL saab pakkuda oma peamistele partneritele kasulikku oskusteavet, nimetatud ka konkurentsieeskirju. See on tihedalt seotud vajadusega tagada aus konkurents ja võrdsed võimalused rahvusvahelisel tasandil.

Konkurentsipoliitika põhitähelepanu keskendub endiselt finantsteenustele ning telekommunikatsiooni-, gaasi- ja elektrivaldkondadele. Nende turgude ja muude võrgutööstussektorite sujuv toimimine ei ole tähtis mitte ainult tarbijate ostujõu ja valikuvabaduse, vaid ka ELi üleüldise konkurentsivõime seisukohalt.

Näiteks oleme kehtestanud makseteenuste ja maksekaardi valdkonnas konkurentsivastase tegevuse eest sanktsioonid, mis kaitsevad tarbijate ja kaubandusettevõtjate huve, jätkates juba käivitunud järelevalvemeetmeid, et ühtne euromaksete piirkond rakenduks 2010. aasta lõpuks. Konkurentsieeskirjade rikkumise eest trahviti ka lairibasektori ettevõtjat, kes oli oma seisundit kuritarvitades kaotanud tarbija jaoks kasuliku hinnakon-

kurentsi. Komisjon kasutas gaasi- ja elektrituru toimimise parandamiseks ka EÜ asutamislepingu artikleid 81 ja 82, mille kohaselt on keelatud konkurentsi piirav tegevus ja turgu valitseva seisundi kuritarvitamine. Ühel juhul õnnestus konkurentsieskirjade täitmiseks võetud meetmetega, mis täiendavad komisjoni laiemat õigusloomekava, sundida turgu valitsevat operaatorit lõpetama tarbijatele ülemääraste gaasikoguste pealesurumine, mis kitsendas nende valikuvõimalusi ja võimalike tõhusamate konkurentide turulepääsu.

Ei tohi lubada, et ettevõtted jätaksid tarbijad ilma kasust, mida avatum turg neile pakub. 2007. aasta juunis keelas komisjon Ryanairi kava võtta üle Aer Lingus. Statistika näitab, et üldiselt seistakse ettevõtete ühinemisele vastu väga harva. Kõnealusel juhul oleks aga konkurendi ülevõtmine halvendanud tarbijate valikuvõimalusi, mille tulemusena oleks tõenäoliselt kvaliteet langenud ja hinnad tõusnud.

Telekommunikatsiooniturul on näha kasu, mida annab konkurentsipoliitika ja seda valdkonda reguleerivate õigusaktide koostoime, takistades endistel monopolettvõtjatel kuritarvitamast oma valitsevat seisundit tarbijate ärakasutamiseks ja konkurentide kõrvaletõrjumiseks. Tänu konkurentsi tihenemisele on viimastel kümnenditel mitmed telefonikõnehinnad oluliselt langenud. Praeguseks on ELi õigus aidanud neid eeliseid laiendada rahvusvahelistele rändlustasudele. Alates eelmise aasta suvest ja sügisest on tarbijatelt välismaal tehtavate ja vastuvõetavate kõnede eest küsitavatele tasudele kehtestatud läbi eurotariifi piirhinnad. Järjest kasvava tähtsusega IKT sektoris võib konkurentsipoliitika kujutada endast olulist vahendit, mis täiendab tehtavaid jõupingutusi koostalitusvõime ja standardimise tõhusamaks tagamiseks.

Konkurentsi peadirektoraat püüdleb pidevalt selle poole, et tema eeskirjad oleksid kooskõlas parema õigusloomepõhimõttega, mis on ELi konkurentsistrateegia nurgakivi. Selle ilmekaimaks näiteks on üldise grupierandi määrus, mis on osa väikeettevõtluse algatuse paketist. Ka riigiabi eeskirjade reform on hakanud vilju kandma. 2007. aasta sügisest pärinevate arvandmete põhjal on liikmesriigid lähenenud Euroopa Ülemkogu püstitatud eesmärgile anda vähem, kuid paremini suunatud abi üldist huvi pakkuvatele valdkondadele, nagu regionaalareng, teadusuuringud ja arendustegevus, VKEd ja keskkonnakaitse. Erilist tähelepanu pöörati 2007. aastal läbivaadatud ühenduse suunistele keskkonnakaitsele antava riigiabi kohta. Need võeti vastu 2008. aasta jaanuaris osana laiemast energia- ja kliimamuutuse paketist.

Konkurentsipoliitika on jätkuvalt Euroopa projektis kesksel kohal. Selle vilju saavad 2008. aastal jätkuvalt nautida nii tarbijad kui ka ettevõtjad.

SISUKORD

Sissejuhatus	9
1. Vahendid	10
1.1. Monopolivastane võitlus – Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklid 81 ja 82	10
1.1.1. Eeskirjade ja poliitika kujundamine	10
1.1.2. Eeskirjade kohaldamine	10
1.2. Liikmesriikide meetmed	12
1.3. Ühinemiste kontroll	12
1.3.1. Eeskirjade ja poliitika kujundamine	12
1.3.2. Eeskirjade kohaldamine	13
1.4. Riigibi kontroll	13
1.4.1. Eeskirjade ja poliitika kujundamine	13
1.4.2. Eeskirjade kohaldamine	14
1.5. Konkurentsipoliitika roll laiemas poliitikavaldkondade raamistikus	17
2. Valdkonnasisene areng	18
2.1. Energeetika	18
2.2. Finantsteenused	19
2.3. Elektrooniline side	20
2.4. Infotehnoloogia	22
2.5. Meedia	24
2.6. Autotööstus	25
2.7. Transport	26
2.8. Postiteenused	28
3. Euroopa konkurentsivõrgustik ja liikmesriikide kohtud. Koostööülevaade	30
4. Rahvusvahelised meetmed	32
5. Institutsioonidevaheline koostöö	33

2007. aasta
konkurentsipoliitika aruanne

(avaldatud koos Euroopa Liidu 2007. aasta üldaruandega)

KOM(2008) 368 (lõplik)

SISSEJUHATUS

---

1. 2007. aastal aitas konkurentsipoliitika parandada turgude toimimist, millest **saavad kasu Euroopa tarbijad ja ettevõtjad**. Muu hulgas uuriti turuosaliste konkurent-sivastast käitumist ja määrati selle eest sanktsioone, samuti käsitleti konkurentsivastaseid turustruktuure ja reguleeriti peamisi majandusharusid. Konkurentsipoliitikat juurutati veelgi laiemalt komisjoni tähtsaimasse majanduslike ümberkorralduste kavasse – Lissa-boni strateegiasse.

2. Käesoleva aruande esimeses jaos antakse ülevaade sellest, kuidas jätkati **konkurentsipoliitika vahendite**, nimelt monopolivastase võitluse, ühinemiste kontrolli ja riigiabi eeskirjade arendamist ja kohaldamist. Teises jaos arutatakse seda, kuidas neid ja muid vahendeid **valitud majandusharudes** kasutati. Kolmandas jaos antakse ülevaade **koostööst Euroopa konkurentsivõrgustikus ja liikmesriikide kohtutega**. Neljandas jaos käsitletakse **rahvusvahelisi meetmeid**. Viiendas jaos esitatakse **institutsioonide-vahelise koostöö** lühikirjeldus. Lisateavet leiab komisjoni personali üksikasjalikust töö-dokumendist ja konkurentsi peadirektoraadi veebisaidilt ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html.

1. VAHENDID

1.1. *Monopolivastane võitlus – Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklid 81 ja 82*

1.1.1. Eeskirjade ja poliitika kujundamine

3. Lisaks asjakohastele sanktsioonidele **kartellide** kui konkurentsi kahjustava tegevuse kõige raskekujulisema vormi karistamiseks ja ärahoidmiseks on vaja ergutada turuosalisi kartellidest teatama. Komisjoni leebema kohtlemise poliitika pakub kartellis osalejatele stiimuleid ebaseaduslikust tegevusest teatamiseks. Detsembris 2006 kehtestati **läbivaadatud leebema kohtlemise teatis** (edaspidi „2006. aasta teatis”) ⁽²⁾. See on kolmas leebema kohtlemise teatis, eelmised versioonid on aastatest 1996 ja 2002. Komisjon sai 2006. aasta teatise alusel alates selle jõustumisest kuni 2007. aasta lõpuni 20 taotlust trahvide määramata jätmiseks ⁽³⁾ ja 11 taotlust trahvide vähendamiseks.

4. Komisjoni 2005. aasta rohelist raamatut, mis käsitleb **ELi konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahjude hüvitamist**, toetati tugevalt Euroopa Parlamendi resolutsioonis, millega kutsutakse komisjoni koostama valget raamatut üksikasjalike ettepanekutega, et tagada konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahju tõhusam hüvitamine ⁽⁴⁾. Valge raamatu koostamisel konsulteeris komisjon põhjalikult liikmesriikide valitsuste esindajate, liikmesriikide kohtute kohtunike, tööstusharude, tarbijaühingute, õigusvaldkonna esindajate ja paljude muude sidusrühmadega.

1.1.2. Eeskirjade kohaldamine

5. Komisjon pööras suurt tähelepanu kartellide avastamisele, uurimisele ja nende suhtes sanktsioonide kehtestamisele, keskendudes **olulistele konkurentsi piiravatele**, põhiliselt ülemaailmsetele või üleeuroopalistele **kartellidele**. Komisjon võttis vastu

---

⁽²⁾ Komisjoni teatis, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul (ELT C 298, 8.12.2006, lk 17).

⁽³⁾ Kui ühe ja sama väidetava rikkumise kohta saadakse mitu taotlust trahvide määramata jätmiseks, peetakse esimest trahvide määramata jätmise taotluseks ja järgnevaid trahvide vähendamise taotlusteks, välja arvatud juhul, kui esimene taotlus lükatakse tagasi.

⁽⁴⁾ Euroopa parlamendi 25. aprilli 2007. aasta resolutsioon ELi konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahjude hüvitamise kohta (2006/2207 (INI)), kättesaadav aadressil <http://www.europarl.europa.eu/oeil/file.jsp?id=5378362>.

kaheksa lõplikku otsust, ⁽⁵⁾ millega määras trahvi 41 ⁽⁶⁾ ettevõtjale kogusummas 3,334 miljardit eurot (2006. aastal võeti vastu seitse lõplikku otsust, millega trahviti 41 ⁽⁷⁾ ettevõtjat kogusummas 1,846 miljardit eurot). Juhtumi „Liftid ja eskalaatorid” puhul määras komisjon läbi aegade suurima trahvi kogu kartelli kohta (992 miljonit eurot) ja suurima trahvi kartellis osalemise eest ettevõtja kohta (477 miljonit eurot ⁽⁸⁾).

6. Komisjon on omal algatusel suutnud tuvastada mitmeid kartelle. Viimased juhtumid „Liftid ja eskalaatorid”, „Kinnised”, „Professionaalseks kasutuseks mõeldud videolint” on näidanud, et kuigi komisjoni leebema kohtlemise poliitika on kartellide tuvastamisel tõhus abivahend, ei sõltu komisjon kartellikäitumise paljastamisel leebema kohtlemise taotlejate esitatud tõenditest. Komisjon peab oluliseks selliseid ametiülesannete korras uurimisi, mis võivad saada alguse turuseirest, majandusvaldkondade küsitlemisest, kaebustest ja Euroopa konkurentsivõrgustikku kuuluvate liikmesriikide konkurentsiasutuste kaudu.

7. 2005. aastal algatatud finantsteenuste sektoriuuringu tulemusel võttis komisjon vastu keelustavad otsused EÜ asutamislepingu artikli 81 alusel juhtumis „Groupement des Cartes Bancaires, Morgan Stanley/Visa ja MasterCard”, mis kõik on seotud maksekaardisüsteemidega (vt punkt 2.2).

8. Komisjon määras sanktsioone **valitseva seisundi kuritarvitamise** eest, eelkõige võrgutööstustes, mis on Euroopa konkurentsivõimelisuse alus. 4. juulil võttis komisjon vastu otsuse Hispaania valitseva sideoperaatori Telefónica kohta turgu valitseva seisundi väga raske rikkumise eest Hispaania lairibaturul. Määratud trahv ulatus 151 875 000 euroni. Rikkumine seisnes Telefónica poolt konkurentidele kehtestatud hulgihindade ja oma klientidele kehtestatud jaehindade liiga väikeses erinevuses („hinnakruvi”) ajavahemikus 2001–2006.

9. 11. oktoobril võttis komisjon artikli 9 alusel vastu otsuse Belgias Distrigas’ sõlmitud pikaajaliste gaasitarbelepingute kohta. Nimetatud otsusega jõustas komisjon Distrigas’ pakutud kohustused kuni 2011. aastani, et lahendada komisjoni poolt artikli 82 alusel algatatud uurimismenetluses tõstatatud probleemid. Nende kohustuste eesmärk on tagada, et Distrigas ei saaks lepingutega ülemäära suurt klientide arvu rohkem kui aastaks korraga, võimaldades Distrigas’le samal ajal vajaliku paindlikkuse lepinguportfellide haldamisel.

⁽⁵⁾ Juhtum COMP/38.899, gaasisolatsiooniga jaotusseadmed, komisjoni otsus, 24.1.2007; juhtum COMP/38.823, liftid ja eskalaatorid, komisjoni otsus, 21.2.2007; juhtum COMP/37.766, Madalmaade õlu, komisjoni otsus, 18.4.2007; juhtum COMP/39.168, metallpudukaubad: kinnised, komisjoni otsus, 19.9.2007; juhtum COMP/38.710, bituumen, Hispaania, komisjoni otsus, 3.10.2007; juhtum COMP/38.432, kutseliseks kasutamiseks ettenähtud videolint, komisjoni otsus, 20.11.2007; juhtum COMP/39.165, lehtklaas, komisjoni otsus, 28.11.2007; juhtum COMP/38.629, kloropreen, komisjoni otsus, 5.12.2007.

⁽⁶⁾ Siin ei võeta arvesse ettevõtjaid, kes on tehtud koostöö eest trahvist vabastatud vastavalt leebema kohtlemise teatisele.

⁽⁷⁾ Siin on võetud arvesse kahte ettevõtjat, kelle puhul on otsus uuesti vastu võetud.

⁽⁸⁾ Määrati kontsernile ThyssenKrupp.

1.2. Liikmesriikide meetmed

10. Juunis lõpetas komisjon EÜ **austamiselepingu artikli 226 kohase rikkumismenetluse** Tšehhi Vabariigi suhtes, kes oli piiranud Tšehhi konkurentsiameti volitusi EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaldamisel konkurentsivastase käitumise suhtes elektroonilise side valdkonnas⁽⁹⁾. Pärast märtsis esitatud põhjendatud arvamust⁽¹⁰⁾ tühistati Tšehhi konkurentsiseaduse vaidlustatud säte ja Tšehhi konkurentsiamet saab ELi konkurentsieeskirju täies ulatuses kohaldada.

11. Komisjoni teavitati 31. mail Eneli ja Acciona poolt ettevõtja Endesa üle ühis-kontrolli omandamisest ja komisjon kiitis selle tingimusteta heaks 5. juulil. Kui Enel ja Acciona taotlesid omandamiseks heakskiitu Hispaania energiainspeksiioonilt, kiitis inspeksiioon tehingu heaks, kuid sidus selle mitmete kohustustega. 5. detsembril võttis komisjon EÜ **ühinemismääruse artikli 21 alusel vastu otsuse**,⁽¹¹⁾ millega kuulutati inspeksiiooni osaliselt muudetud otsus asjaomase artikliga vastuolus olevaks.

1.3. Ühinemiste kontroll

1.3.1. Eeskirjade ja poliitika kujundamine

12. Et paremini selgitada ühinemiste kontrolliga seotud pädevusküsimusi, võttis komisjon 10. juulil vastu konsolideeritud pädevust käsitleva teatise vastavalt ühinemismäärusele (edaspidi „pädevusteatis” või „teatis”)⁽¹²⁾. Pädevusteatisega asendatakse 1998. aastal eelmise ühinemismääruse, nõukogu määruse (EÜ) nr 4064/98 alusel vastu võetud neli pädevust käsitlevat teatist.⁽¹³⁾ Kui koondumisasjade üleandmine välja arvata, hõlmab uus teatis ühes dokumendis kõiki pädevusküsimusi, mis on olulised komisjoni ühinemismäärusest tuleneva pädevuse sätestamiseks.

13. 28. novembril võttis komisjon vastu **mittehorisontaalsete ühinemiste** hindamise suunised vastavalt ühinemismäärusele. Mittehorisontaalsed ühinemised hõlmavad vertikaalseid ühinemisi, näiteks kui klient omandab tarnija (sõidukitootja omandab käigukastide tarnija), ja konglomeraatseid ühinemisi, mis toimuvad äriühingute vahel, kelle tegevus täiendab teineteist või on omavahel seotud (habemenugasad tootev äriühing omandab habemeajamisvahtu tootva äriühingu). Mittehorisontaalsete ühinemiste suu-

---

⁽⁹⁾ Vt pressiteade IP/07/956, 28.6.2007.

⁽¹⁰⁾ Vt pressiteade IP/07/400, 23.3.2007.

⁽¹¹⁾ Vt pressiteade IP/07/1858, 5.12.2007, ja pressiteade IP/08/164, 31.1.2008.

⁽¹²⁾ Konsolideeritud pädevust käsitlev komisjoni teatis vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle. Praegu leiab pädevusteatis konkurentsi peadirektoraadi veebisaidilt aadressil http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/legislation/draft_jn.html.

⁽¹³⁾ Need teatised on i) teatis koondumise mõiste kohta (EÜT C 66, 2.3.1998, lk 5); ii) teatis täielikult toimivate ühissettevõtete mõiste kohta (EÜT C 66, 2.3.1998, lk 1); iii) teatis asjaomaste ettevõtjate mõiste kohta (EÜT C 66, 2.3.1998, lk 14); ja iv) teatis käibe arvutamise kohta (EÜT C 66, 2.3.1998, lk 25).

nised täiendavad kehtivaid horisontaalsete ühinemiste suuniseid, mis käsitlevad samadel turgudel konkureerivate äriühingute ühinemisi.

14. Ühinemiskontrolli valdkonna **parandusmeetmete** alaste põhimõtete selgitamiseks algatas komisjon parandusmeetmete läbivaadatud teatise eelnõu kohta avaliku arutelu. Parandusmeetmed on ühinevate poolte kavandatud muudatused ühinemises, et kõrvaldada komisjoni poolt tuvastatud võimalik kahjulik mõju konkurentsile. Parandusmeetmete läbivaadatud teatisega ajakohastatakse ja asendatakse kehtiv teatis.

1.3.2. Eeskirjade kohaldamine

15. Komisjonile edastati **rekordilised** 402 ühinemisteatist, mis on 12% rohkem kui 2006. aastal teatatud 365 tehingut. Aasta viimases kvartalis langes teatiste hulk võrreldes nii eelmiste kvartalite kui ka 2006. aasta viimase kvartaliga. Kokku võttis komisjon 2007. aastal vastu 396 lõplikku otsust, millest 368le anti tingimusteta heakskiit esimeses etapis. Kõnealus-test tingimusteta esimeses etapis heakskiitmise otsustest 238 (ehk 65%) võeti vastu lihtsustatud korras. Esimeses etapis anti teatavatel tingimustel heakskiit veel 18 tehingule.

16. Kümme otsust võeti vastu pärast teises etapis toimunud uurimisi. Viiele neist anti heakskiit tingimusteta, samas neljale anti heakskiit teatavatel tingimustel. Üks tehing – **horisontaalne ühinemine**, mis hõlmas Ryanairi poolt Aer Linguse kavandatavat ülevõtmist – keelati (vt punkt 2.7).

1.4. Riigiabi kontroll

1.4.1. Eeskirjade ja poliitika kujundamine

17. Komisjon jätkas 2005. aastal algatatud **riigiabi tegevuskava** rakendamist. Komisjon võttis vastu uue **viite- ja diskontomäärade** ⁽¹⁴⁾ kehtestamise meetodi, mis on paremini kohandatud turumajanduse põhimõtetega, sest selles võetakse arvesse äriühingu või projekti konkreetset olukorda.

18. Komisjon käivitas riigiabi valdkonnas arutelu **üldise grupierandi määruse** eelnõu üle ⁽¹⁵⁾. Grupierandi määrusega lihtsustatakse ja koondatakse ühte akti viis kehtivat grupierandit seoses VKEdele antava abi, VKEdele uurimis- ja arendustegevuseks antava abi, tööhõivele antava abi, koolitusabi ja regionaalabiga. Lisaks laiendatakse olemasolevate grupierandite reguleerimisala, et hõlmata teatavad uue abi kategooriad. Grupierandi määruse peaks komisjon vastu võtma juunis 2008.

19. 13. juunil otsustas komisjon pikendada 2001. aasta **kinoteatist** maksimaalselt 31. detsembrini 2009. Kinoteatis sisaldab kinematograafia ja muu audiovisuaalloomingu jaoks antava riigiabi eeskirju.

⁽¹⁴⁾ ELTs avaldamata.

⁽¹⁵⁾ ELT C 210, 8.9.2007, lk 14.

20. 2007. aastal algatas komisjon läbivaatamismenetluse seoses komisjoni teatisega EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta **garantiidena antava riigiabi** suhtes. Teatise eelnõus i) selgitatakse garantiidena antava abi olemasolu või puudumisega seotud tingimusi ja ii) määratakse kindlaks asjaomase abi summa vastavalt turgudelt saadavatele võrdlusandmetele ja riskianalüüsile. Komisjon peaks võtma uue teatise vastu 2008. aasta mai lõpuks.

1.4.2. Eeskirjade kohaldamine

21. Pärast riigiabiteatiste erakordset suurt arvu 2006. aastal (922) oli liikmesriikide teavitatud uute juhtumite arv 2007. aastal 777⁽¹⁶⁾. Nimetatud arv on siiski märkimisväärselt kõrgem 2004. ja 2005. aasta omast. Vähenemine on kooskõlas komisjoni ülesandega lihtsustada abi andmist grupierandite kaudu ja suunata tegevus konkurentsi kõige enam kahjustavatele abi vormidele. 2007. aastal said liikmesriigid kehtestada rohkem kui 1100 meetet ilma komisjoni nendest eelnevalt teavitamata⁽¹⁷⁾. See on võrreldav 410 grupierandi meetmega 2006. aastal.

22. Komisjon tegi 2007. aastal riigiabi kohta 629 lõplikku otsust⁽¹⁸⁾. Enamiku juhtumite puhul kiitis komisjon meetmed ilma ametliku uurimismenetluseta heaks, leides et kontrollitud abi vastas riigiabi eeskirjadele (87% kõikidest 2007. aasta otsustest) või ei kujutanud endast riigiabi (5% kõikidest otsustest).

23. Komisjon avaldas 2007. aastal kaks riigiabi tulemustabeli väljaannet⁽¹⁹⁾. 2007. aasta sügisel ajakohastatud tulemustabel⁽²⁰⁾ näitab, et viimase kuue aasta jooksul on liikmesriigid liikunud Euroopa Ülemkogu eesmärgi suunas, milleks on **riigiabi vähendamine ja parem suunamine**. Eelkõige on EU-10 liikmesriigid järjest enam suunanud riigiabi ümber ühishuvi pakkuvaid horisontaalseid eesmärke silmas pidades, nagu regionaalareng, uurimis- ja arendustegevus, VKEd ja keskkonnakaitse.

24. 2007. aastal kiitis komisjon heaks nii Bulgaaria ja Rumeenia kui ka Belgia, Itaalia, Küprose, Madalmaade, Portugali, Prantsusmaa ning Taani **regionaalabikaardid**⁽²¹⁾. Seega on aastateks 2007–2013 kinnitatud kõikide liikmesriikide regionaalabi-

---

⁽¹⁶⁾ 777 teatisest 53% oli seotud tootmis- ja teenusvaldkonnaga, 33% põllumajanduse, 8% transpordi ja 6% kalandusega.

⁽¹⁷⁾ Ainuüksi põllumajanduse valdkonnas tõusis grupierandi meetmete arv 119lt 2006. aastal 496le 2007. aastal. Liikmesriigid esitasid umbes 200 meetet hiljuti kehtestatud regionaalabi grupierandi alusel.

⁽¹⁸⁾ Nende hulka kuuluvad otsused riigiabi puudumise kohta, otsused mitte esitada vastuväiteid, heakskiitvad otsused, tingimustega otsused ja keelavad otsused.

⁽¹⁹⁾ http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html. Internetipõhine tulemustabel sisaldab kõikide tulemustabelite elektroonseid versioone, samuti peamisi näitajaid ja arvukalt statistilisi tabelleid.

⁽²⁰⁾ KOM(2007) 791 (lõplik), 13.12.2007, riigiabi tulemustabel, 2007. aasta sügise ajakohastatud versioon.

⁽²¹⁾ http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/regional_aid/regional_aid.cfm.

kaardid. Komisjon kiitis heaks regionaalabi andmise mitmetele **suurtele investeerimisprojektidele** ⁽²²⁾.

25. 1. jaanuari seisuga menetluses olevaid **uurimis-, arendus- ja uuendustegevusabi** teatise ja aruandlusaasta jooksul saadud kõiki uusi teatise hinnati **uue raamistiku** alusel ⁽²³⁾. Komisjon kiitis heaks 48 teavitatud uurimis- ja arendustegevuse ja/või uuendustegevuse abikava. Peale selle kiitis komisjon heaks neli sihtotstarbelist abimeedet, mille määr jäi raamistiku 7. peatüki kohaselt üksikasjalikku hindamist nõudvast määrast allapoole. Komisjon tegi 7. peatüki alusel kaheksa otsust koos suure abisummaga projektide üksikasjaliku hindamisega. Kinnitati mitmed Prantsuse Tööstusuuenduse Agentuuri rahastatavad projektid ⁽²⁴⁾. Komisjon kiitis heaks 19 abikava, millest oli teatatud riskikapitali suuniste alusel ⁽²⁵⁾.

26. Kuigi **koolitusabi** on reguleeritud grupierandi määrusega, ⁽²⁶⁾ peab komisjon hindama muu hulgas projekte, mille maksumus ületab 1 miljonit eurot. Juhtumis „GM Antwerpen” ⁽²⁷⁾ leidis komisjon, et osa teatatud riigiabist ei ole ühisturuga kokkusobiv, sest sellega oleks rahastatud tegevusi, mida abisaaja oleks ka ilma abi saamata teostanud. Juhtumites „Fiat” ⁽²⁸⁾ ja „Club Med Guadeloupe” ⁽²⁹⁾ leidis komisjon, et abi on vajalik ja ühisturuga kokkusobiv. Juhtumis „DHL Leipzig/Halle” ⁽³⁰⁾ algatas komisjon ametliku uurimismenetluse, sest ta arvas, et DHL oleks igal juhul töötajatele koolitust pakkunud.

⁽²²⁾ Need hõlmasid kahe keemiatahase rajamist (juhtumid N 898/2006, Repsol Polimeros; N 899/2006, Artensa); kolme eraldi investeerimisprojekti Portugali tselluloosi- ja paberitööstuses (juhtumid N 900/2006, CELBI; N 838/2006, Soporcel; N 564/2006, About the future); elektrijaama laiendamist Ungaris (juhtum N 907/2006, Mátra Erőmű.); päikesepatareide tehast Saksamaal (juhtum N 863/2006, Avancis); autotehase laiendamist Slovakkias (juhtum N 857/2006, Kia Motors Slovakia) ja autotööstuse investeerimisprojekti Tšehhi Vabariigis (juhtum N 661/2006, Hyundai Motor Manufacturing Czech). Komisjon kiitis heaks ka Saksamaa abi ettevõtjale AMD mikroprotsessorite vahvleid tootvale tehasele Dresdenis (juhtum N 810/2006, AMD Dresden).

⁽²³⁾ ELT C 323, 30.12.2006, lk 1.

⁽²⁴⁾ Kaks projekti olid seotud uurimis- ja arendustegevusele antava abiga (NanoSmart ja HOMES) kogusummas 119 miljonit eurot (juhtumid N 185/2007, ELT C 284, 27.11.2007, lk 3, ja N 89/2007, ELT C 275, 16.11.2007, lk 3). Muud kinnitatud projektid olid järgmised: 26,5 miljonit eurot abi programmile NeoVal R&D (juhtum N 674/2006, ELT C 120, 31.5.2007, lk 2); 37,6 miljonit eurot abi uurimis- ja arendusprogrammile Télévision Mobile Sans Limite (juhtum N 854/2006, ELT C 182, 4.8.2007, lk 5); 31 miljonit eurot abi programmile OSIRIS R & D (juhtum N 349/2007, ELT C 304, 15.12.2007, lk 5).

⁽²⁵⁾ ELT C 194, 18.8.2006, lk 2.

⁽²⁶⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 68/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist koolitusabi suhtes (ELT L 10, 13.1.2001, lk 20).

⁽²⁷⁾ Juhtum C 14/2006, koolitusabi ettevõtjale General Motors Antwerpen (ELT L 243, 18.9.2007, lk 71).

⁽²⁸⁾ Juhtum N 541/2006, Fiat Auto S.p.A. (ELT C 220, 20.9.2007, lk 2).

⁽²⁹⁾ Juhtum N 206/2007, koolitusabi ettevõtjale Club Med Guadeloupe (ELT L 284, 27.11.2007, lk 5).

⁽³⁰⁾ Juhtum N 18/2007, koolitusabi ettevõtjale DHL Leipzig (ELT C 213, 12.9.2007, lk 28).

27. 10. oktoobril algatas komisjon ametliku uurimismenetluse seoses **maksusoodustusega Hispaania ettevõtjatele märkimisväärsete osaluste omandamiseks välismaistes äriühingutes** ⁽³¹⁾. Maksumeede võimaldab Hispaania äriühingutel 20 aasta jooksul amortiseerida firmaväärtuse, mis tuleneb märkimisväärsetest osalustest välismaistes äriühingutes, samas kui kodumaistest omandamistest tuleneva firmaväärtuse suhtes sarnast meedet ei kohaldata.

28. Raskustes olevate äriühingute **päästmiseks ja ümberkorraldamiseks** antavat **abi** võib käsitleda seaduslikuna ainult juhul, kui on täidetud ranged tingimused. 2007. aasta jooksul kohaldas komisjon muudetud eeskirju, mis on sätestatud äriühingute päästmise ja ümberkorraldamise 2004. aasta suunistes.

29. Mitme päästmiseks antava abi juhtumi korral rõhutas komisjon jälle, et selline abi on vaid ajutine meede ümberkorraldamiskava ettevalmistamise või ettevõtte tegevuse lõpetamise soodustamiseks. Seetõttu algatas komisjon teatavate juhtumite puhul ametliku uurimismenetluse, sest päästmiseks antavat abi ei olnud ettenähtud kuue kuu jooksul tagasi makstud ja tõsiseltvõetavat ümberkorraldamiskava ei olnud esitatud ⁽³²⁾. Komisjon kiitis heaks mitu ümberkorraldamiskava ⁽³³⁾. Muude juhtumite puhul pidas komisjon abi ühisturuga kokkusobimatuks ⁽³⁴⁾ või algatas ametliku uurimismenetluse ühisturuga kokkusobivuses kahtlemise tõttu ⁽³⁵⁾.

30. Komisjon saavutas märkimisväärset edu **abi tagasinõudmise otsuste tõhusamal ja kiiremal täitmisel**. Täitmist ootavate abi tagasinõudmise otsuste arvu vähendati 2006. aasta 60lt 2007. aasta lõpuks 47le. Kõigis 23 abi tagasinõudmise juhtumis tehti otsus, lisaks võeti 2007. aastal vastu 9 uut otsust. Alates 2000. aastast vastu võetud otsuste kohaselt tagasinõutavast 8,9 miljardist eurost ebaseaduslikust ja ühisturuga kokkusobimatust abist oli 2007. aasta lõpuks tegelikult tagasi makstud umbes 8,2 miljardit eurot (s.o 91,2% kogu-

---

⁽³¹⁾ ELT C 311, 21.12.2007, lk 21.

⁽³²⁾ Vt juhtum Ottana (juhtum C 11/2007, Aiuto alla ristrutturazione di Ottana Energia Srl (ELT C 122, 2.6.2007, lk 22)); Ixfin (juhtum C 59/2007, Aiuto al salvataggio alla Ixfin SpA (11. detsembri 2007. aasta otsus, avaldamata)) ja New Interline (juhtum C 13/2007, Aiuto al salvataggio della New Interline SpA (ELT C 120, 31.5.2007, lk 12)).

⁽³³⁾ Vt näiteks Javor Pivka (juhtum C 19/2006, ümberkorraldamisabi ettevõtjale Javor Pivka, komisjoni otsus, 10. juuli 2007 (avaldamata)) ja Novoles Straža (juhtum C 20/2006, ümberkorraldamisabi ettevõtjale Novoles Straža, komisjoni otsus, 10. juuli 2007 (avaldamata)) (mõlemad heaks kiidetud vastavalt 1999. aasta päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava abi suunistele), Techmatrans (juhtum C 6/2007, ümberkorraldamisabi ettevõtjale Techmatrans, komisjoni otsus, 28. november 2007 (avaldamata)), ja Bison-Bial (juhtum C 54/2006, ümberkorraldamisabi ettevõtjale Bison-Bial, komisjoni otsus, 12. september 2007 (avaldamata)).

⁽³⁴⁾ Vt näiteks Nuova Mineraria Silius (juhtum C 16/2006, ümberkorraldamisabi ettevõtjale Nuova Mineraria Silius (ELT L 185, 17.7.2007, lk 18)) ja Biria (juhtum C 38/2005, Biria Gruppe (ELT L 183, 13.7.2007, lk 27)).

⁽³⁵⁾ Vt näiteks Legler (juhtum C 39/2007, Aiuto di stato per la ristrutturazione del gruppo Legler (ELT C 289, 1.12.2007, lk 22)), FagorBrandt (juhtum C 44/2007, ümberkorraldamisabi ettevõtjale FagorBrandt (ELT C 275, 16.11.2007, lk 18)) või Fluorite di Silius (juhtum C 60/2007, abi ettevõtjale Fluorite di Silius S.p.A, komisjoni otsus, 11.12.2007 (avaldamata)).

summast). Lisaks on tagasi saadud 2,4 miljardit eurot intresse tagasinõutavalt abilt. Asjakohaste otsuste kogu ja tegevuspõhimõtted võeti kokku teatises⁽³⁶⁾.

1.5. Konkurentsipoliitika roll laiemas poliitikavaldkondade raamistikus

31. 11. detsembril vaatas komisjon läbi Lissaboni strateegia⁽³⁷⁾ ja tegi ettepanekuid järgmise kolmeaastase tsükli kohta (2008–2010)⁽³⁸⁾. Läbivaadatud strateegias tehakse ettepanek **integreerida konkurentsi veelgi rohkem Lissaboni strateegia laiemasse raamistikku**. Erilist rõhku pannakse vajadusele edendada valdkonnapõhist turujärelevalvet ning parandatakse vajadusel õigusnorme, eelkõige peamistes valdkondades ja võrgutööstustes⁽³⁹⁾. Need ettepanekud on kooskõlas komisjoni poolt 2007. aastal teostatud ühtse turu läbivaatamisega. Konkurentsivaldkonna ümberkorralduste olulisust peegeldab nii suht- kui ka absoluutarvus suur hulk ettepanekuid, mis on esitatud nõukogu heakskiidu saamiseks EÜ asutamislepingu artikli 99 alusel⁽⁴⁰⁾.

32. Näiteks tehakse läbivaadatud strateegias ettepanek, et **konkurentsipoliitika võiks aidata kaasa Lissaboni strateegia eesmärkide** saavutamisele gaasi, elektri- ja finantsteenuste valdkonnas 2005. aastal algatatud valdkondlike uuringute järelemeetmete kaudu⁽⁴¹⁾. Konkurentsipoliitikat peetakse ka täiendavaks vahendiks õigeaegse koostalitlusvõime ja standardimise tagamiseks tehtavate jõupingutuste puhul. Läbivaadatud strateegias on muude selliste poliitikavaldkondade hulgas, mille kaudu EL saab pakkuda oma peamiste partneritele kauslikku erialaseid oskusi, nimetatud ka konkurentsieeskirju. See on tihedalt seotud vajadusega tagada aus konkurents ja võrdsed võimalused rahvusvahelisel tasandil⁽⁴²⁾.

⁽³⁶⁾ Ebaseaduslik ja ühisturuga kokkusobimatu riigiabi: abi tagasinõudmist käsitlevate komisjoni otsuste tõhus rakendamine liikmesriikides (ELT C 272, 15.11.2007).

⁽³⁷⁾ Komisjoni teatises „Strateegilised eesmärgid 2005–2009“, on sedastatud, et „[t]änaseks põhiprioriteediks on taastada Euroopas jätkusuutlik dünaamiline kasv kooskõlas Lissaboni strateegiaga“. (KOM(2005) 12 (lõplik), lk 3).

⁽³⁸⁾ Komisjoni teatis Euroopa Ülemkogule. Strateegiline aruanne majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva uuendatud Lissaboni strateegia kohta: uue etapi käivitamine (2008–2010). Peame muutustega sammu, I osa (KOM(2007) 803 (lõplik)).

⁽³⁹⁾ Ettepanek ühenduse Lissaboni programmi kohta aastateks 2008–2010 (KOM(2007) 804 (lõplik)). Vt eelkõige 5. eesmärki: ühendus tugevdab ühtset turgu, suurendab konkurentsi teenuste valdkonnas ning võtab uusi meetmeid finantsteenuste turgude integreerimiseks.

⁽⁴⁰⁾ Vt komisjoni 11. detsembri soovitus: nõukogu soovitus liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste ajakohastamise kohta 2008. aastal (KOM(2007) 803 (lõplik)).

⁽⁴¹⁾ Vt eelnimetatud 5. eesmärk, samuti 8. eesmärk elektrienergia ja kliimamuutuse kohta. Vt ka lisa, kus on loetletud EÜ tasandi meetmed nende eesmärkide kohta.

⁽⁴²⁾ Vt kõnealuse strateegilise aruande jagu 3.4.

2. VALDKONNASISENE ARENG

2.1. Energeetika

33. 10. jaanuaril vastuvõetud Euroopa **gaasi- ja elektrituru uuringu lõpparuandes** ⁽⁴³⁾ järeldati, et mitmeid energiaturge iseloomustab i) liigne kontsentreeritus; ii) tugev vertikaalne integreeritus (eriti võrgu- ja varustustoimingute ebapiisav eristamine); iii) ebapiisav või puuduv piiriülene võimsus ja iv) puudulik läbipaistvus.

34. Nimetatud leidudele tuginedes esitas komisjon 19. septembril **ettepaneku** Euroopa elektri- ja gaasituru liberaliseerimist käsitleva **kolmanda õigusaktide kogumi kohta** ⁽⁴⁴⁾. Sellega keskendutakse i) jaotusvõrkude tõhusale eristamisele; ii) turu reguleerijate pädevuste ja sõltumatuse suurendamisele; iii) koostööle turu reguleerijatega ja iv) koostööle jaotusvõrgu operaatorite vahel.

35. **Monopolivastase võitluse valdkonnas** on komisjon keskendunud tihedas koostöös liikmesriikide konkurentsiasutustega ⁽⁴⁵⁾ **turulepääsu sulgemise ja salajaste kokkulepete** (turu jagamine) juhtumitele elektri- ja maagaasi valdkonnas, mis on peamised turuhäirete valdkonnad. Turulepääsu sulgemise juhtumid hõlmavad tegevusi väärtusahela erinevates osades, sealhulgas järgnevale turgudele juurdepääsu sulgemine elektrienergia tarbijatega sõlmitavate pikaajaliste lepingutega; kuritahtlik tegevus konkurentide võrgustikele juurdepääsu sulgemisel (nt asjatu võrgu varuvõimsuse soetamine ja investeringute tegematajätmine); elektrienergia jaeturule juurdepääsu sulgemine konkurentide kulude tõstmisega tasakaalustamissüsteemi kaudu ⁽⁴⁶⁾; järgnevale turule pääsu sulgemine maagaasi impordi infrastruktuuri kontrollimise ja pikaajaliste maagaasi hankelepingute kaudu. Muud uurimise all olnud teemad hõlmavad näiteks väidetavaid hinnaga manipuleerimisi elektriturul võrkude võimsuse vähendamise kaudu. Itaalias, ⁽⁴⁷⁾

⁽⁴³⁾ Komisjoni teatis: määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 17 alusel algatatud Euroopa gaasi- ja elektrisektoreid käsitlev uurimine (lõpparuanne), KOM(2006) 851 (lõplik), ja konkurentsi peadirektoraadi aruanne elektrisektori uurimise kohta, SEK(2006) 1724.

⁽⁴⁴⁾ Kogumisse kuuluvad järgmised õigusaktid. Ettepanek: direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivi 2003/54/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju, KOM(2007) 528; ettepanek: direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivi 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta, KOM(2007) 529; ettepanek: määrus, millega luuakse energeetikasektori reguleerivate asutuste koostööamet, KOM(2007) 530; ettepanek: määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1228/2003 (elektrienergia), KOM(2007) 531; ettepanek: määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1775/2005 (maagaas), KOM(2007) 532.

⁽⁴⁵⁾ Euroopa konkurentsivõrgustikus toimuva koostöö raames on loodud spetsiaalne elektrienergia alarühm. 2007. aastal käsitles alarühm liikmesriikide kogemusi seoses konkurentsijuhtumite parandusmeetmetega.

⁽⁴⁶⁾ Tasakaalustamissüsteemi eesmärk on tagada, et võrku sisestatavad ja sealt väljuvad energiakogused oleksid süsteemi tasakaalus hoidmiseks samaväärsed.

⁽⁴⁷⁾ 20. novembri otsus riigiabi juhtumis C 36/A/2006, ELTs avaldamata, kuid kättesaadav veebisaidil http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/.

Hispaanias⁽⁴⁸⁾ ja Prantsusmaal on komisjon leidnud viiteid sellele, et **reguleeritud elektrienergia tariifid võivad kujutada endast riigiabi** suurtele ja keskmise suurusega elektrit tarbivatele äriühingutele.

2.2. Finantsteenused

36. 10. jaanuaril avaldas Euroopa Komisjon **lõpliku aruande Euroopa jaepangandussektori uuringu kohta**,⁽⁴⁹⁾ mis hõlmas maksekaarte ja (kaardil mitte põhinevaid) maksesüsteeme ning jooksevkontosid ja muid asjaomaseid teenuseid. Leiud kinnitavad, et riikide piires olid turud killustatud, piirates tarbija valikut ja viies jooksevkontode, laenude või maksetega kaasnevate suuremate kuludeni. Hindade, kasumimäärade ja müügitava suur varieerumine liikmesriikide vahel ning suur ühtsus liikmesriikide siseselt viitavad püsivatele õiguslikele ja käitumuslikele konkurentsitõketele.

37. Euroopa maksekaarditööstusest käib aastas läbi 1350 miljardit eurot, millest saavad pangad hinnanguliselt 25 miljardit eurot tasudena. Maksekaarditööstus on väga kontsentreeritud, sellega kaasnevad kõrged tasud ja kasumid. Maksevõrke reguleerivad eeskirjad (sealhulgas Visa / MasterCardi duopol ja riigisisesed kaardisüsteemid, mida käitavad riigi peamised pangad) tekitavad konkurentsiprobleeme.

38. 3. oktoobril trahvis komisjon ettevõtjat Visa International and Visa Europe (edaspidi „Visa“) 10,2 miljoni euroga, sest nad ei võtnud ettevõtjat Morgan Stanley liikmeks ajavahemikus märts 2000 kuni september 2006⁽⁵⁰⁾.

39. 17. oktoobri otsuses järeldas komisjon, et Groupement des Cartes Bancaires (edaspidi „CB“) on rikkunud EÜ asutamislepingu artiklit 81⁽⁵¹⁾. Komisjon leidis, et CB oli võtnud hinnameetmeid, mis takistasid Prantsusmaal teatavatel liikmespankadel kaardide konkurentsivõimeliste hindadega väljaandmist, seega hoiti maksekaartide hinnad kunstlikult kõrgel ja soositi Prantsusmaa suuremaid pankasid.

40. 19. detsembril võttis komisjon vastu otsuse, millega keelati MasterCardil võtta MasterCardi ja Maestro tarbijakrediitkaartide ja deebetkaartide eest Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvates riikides mitmepoolseid vahendustasusid⁽⁵²⁾.

41. 25. septembril võttis komisjon vastu **lõpparuande ärikindlustussektori uuringu kohta**⁽⁵³⁾. Aruanne avaldati koos komisjoni talituste üldise töödokumendiga, mis sisaldab kõiki leide. **Riigiabi valdkonnas** andis komisjon 18. juulil heakskiidu kahes pooleliolevas rekapiitaliseerimisjuhtumis Saksamaa Landesbank'i puhul (WestLB ja Nord/LB) ning tões,

⁽⁴⁸⁾ Prantsusmaa kohta vaata 13. juuni 2007. aasta otsus riigiabi juhtumis C17/2007 (ELT C 164, 18.7.2007, lk 9) ja Hispaania kohta 24. jaanuari 2007. aasta otsus riigiabi juhtumis C3/2007 (ELT C 43, 27.2.2007, lk 9).

⁽⁴⁹⁾ 31. jaanuari 2007. aasta pressiteade IP/07/114 ja 31. jaanuari 2007. aasta märgukiri MEMO/07/40.

⁽⁵⁰⁾ Vt juhtum COMP/37.860.

⁽⁵¹⁾ http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/decisions/38606/dec_en.pdf.

⁽⁵²⁾ Vt pressiteade IP/07/1959, 19.12.2007, ja märgukiri MEMO/07/590, 19.12.2007.

⁽⁵³⁾ Pressiteade IP/07/1390, 25.9.2007.

et need vastavad **turumajanduse tingimustes tegutseva erainvestori testi tingimustele** ⁽⁵⁴⁾. Suvel hakkas **USA eluasemelaenude kriis** mitmeid Euroopa pankasid tugevalt mõjutama, nõudes märkimisväärseid riiklikke tugimeetmeid pankade tegevuse säilimise tagamiseks. Komisjon algatas uurimismenetluse kahes juhtumis Saksamaa pankade IKB ja Sachsen LB puhul. Ühendkuningriigi panga Northern Rock kohta võeti 5. detsembril otsus, millega kuulutati päästmisabi riigiabi eeskirjadele vastavaks ⁽⁵⁵⁾. Hinnati ka järgnevaid täiendavaid meetmeid panga Northern Rock toetamiseks.

42. 9. oktoobril võttis majandus- ja rahandusministrite nõukogu vastu järeldused, millega soovitati **mitmeid meetmeid finantsstabiilsuse tugevdamiseks**, muu hulgas kutsuti komisjoni ja liikmesriike tegema koostööd selgitamaks, millal võib komisjon pidada pangakriisi EÜ austamislepingu ja riigiabi eeskirjade alusel tõsiseks häireks majanduses. Samuti kutsuti komisjoni kaaluma süvalaiendamismenetlusi seoses sellega, kuidas saaks kriitilistes olukordades riigiabi taotlusi kiiresti menetleda.

43. **Maksuabi** puhul algatas komisjon ametliku uurimismenetluse 7. veebruaril Madalmaade ametiasutuste teavitatud *Groepsrentebox*-süsteemi suhtes ⁽⁵⁶⁾. 21. märtsil algatas komisjon menetluse sarnase, Ungaris juba kehtiva kava suhtes ⁽⁵⁷⁾. Kummagi kavaga vähendatakse äriühingute maksukoormat seoses tütarettevõtetele saadud ja neile makstud intressi netojäägiga. Komisjon hindas ja andis loa mitmeks **koondumiseks** finantsteenuste valdkonnas. Juhtumis „ABN AMRO” ⁽⁵⁸⁾ analüüsis komisjon Madalmaade panga ABN AMRO kavandavat omandamist ettevõtjate RBS, Fortis ja Santander loodud konsortsiumi poolt.

2.3. **Elektrooniline side**

44. 2002. aastal kehtestatud õigusraamistik aitab muuta sideturgu järjest konkurentsivõimelisemaks. Seda arvestades soovitas ⁽⁵⁹⁾ komisjon detsembris, et eelreguleerimise suhtes tundlikke turge vähendatakse rohkem kui poole võrra: 18lt 7le. Eelreguleerimine lõpetatakse tõenäoliselt mitmes valdkonnas ja suurema osa asjaomaste tööstusharude suhtes kohaldatakse ainult ELi konkurentsieeskirju.

⁽⁵⁴⁾ ELT C 4, 9.1.2008, lk 1. Selle testiga hinnatakse, kas sarnastes tingimustes oleks tavalistes turumajanduse tingimustes tegutsev erainvestor teinud asjaomase tehingu (nt andnud laenu või raha pangale) ja kas ta oleks seda teinud samaväärsetel tingimustel.

⁽⁵⁵⁾ Pressiteade IP/07/1859, 5.12.2007.

⁽⁵⁶⁾ Pressiteade IP/07/154, 7.2.2007.

⁽⁵⁷⁾ Pressiteade IP/07/375, 21.3.2007.

⁽⁵⁸⁾ Juhtum COMP/M.4843, RBS / ABN AMRO varad, komisjoni otsus, 19.9.2007; juhtum COMP/M.4845, Santander / ABN AMRO varad, komisjoni otsus, 19.9.2007; ja juhtum COMP/M.4844, Fortis / ABN AMRO varad, komisjoni otsus, 3.10.2007.

⁽⁵⁹⁾ Komisjoni 17. detsembri 2007. aasta soovitus elektroonilise side sektori asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta (ELT L 344, 28.12.2007, lk 65). Asjaomaseid turge käsitlev soovitus on oluline osa õigusraamistikust. Selles loetletakse turud, kus eelreguleerimine on komisjoni arvates sobiv vahend konkurentsi, investeringute ja tarbija valikute soodustamiseks. Konkurentsipoliitika vaatenurgast on ülevaate peamine eesmärk hinnata, kas eelreguleerimist on endiselt vaja ja kas selle saab lõpetada.

45. Üldiselt on **mobiilside** turul tõhus konkurents jaetasandil. Eelreguleerimist soovitati siiski mobiilikõnede ühendamise hulgiturul ja vastavalt eelmisele asjaomaseid turge käsitlevale soovitusel⁽⁶⁰⁾ mobiiltelefonivõrgule juurdepääsu ja mobiiltelefonivõrgus kõnede algatamise hulgiturul.

46. Komisjon hindas aasta jooksul riikide reguleerivate asutuste esitatud 170 teatist ja võttis raamdirektiivi⁽⁶¹⁾ artiklis 7 sätestatud konsultatsioonimehhanismi alusel vastu 66 märkustega kirja ja 49 märkusteta kirja. Viiel juhul tekkisid komisjonil tõsised kahtlused teatatud meetmete ELi õigusega kokkusobivuses ja ta algatas raamdirektiivi artikli 7 lõike 4 alusel uurimismenetluse teise etapi. Ühel juhul tegi komisjon keelava otsuse.

47. Seoses ELi konkurentsioigusega elektroonilise side valdkonnas oli komisjoni 2007. aasta kõige tähtsam otsus 4. juulil ettevõtja Telefónica suhtes tehtu (vt punkt 1.1.2).

48. 2007. aastal toimunud õigusraamistiku läbivaatamise tulemusel tegi komisjon novembris ettepaneku **õigusaktide kogumi** kohta (hõlmab kahte direktiivi, määrust Euroopa Elektroonilise Side Turu Ameti loomise kohta ja asjaomaseid turge käsitlevat soovitusel)⁽⁶²⁾. Kui detsembris jõustunud uus, asjaomaseid turge käsitlev määrus välja arvata, jõustuvad kavandatud õigusaktide kogumi seadusandlikud osad alles pärast nende vastuvõtmist nõukogu ja Euroopa Parlamendi poolt eeldatavalt 2010.-2011. aastal.

49. Püsivalt **kõrgete rahvusvaheliste rändlustasude** tõttu tegi komisjon EÜ asutamislepingu artikli 95 põhjal ettepaneku rändlusmääruse⁽⁶³⁾ kohta, mis jõustus 30. juunil ja mida kohaldatakse kolme aasta jooksul. Selle tulemusel kohustusid kõik liikmesriikide mobiilsideoperaatorid pakkuma kõikidele klientidele alates 30. juulist eurotariifi, mis hakkas automaatselt kehtima 30. septembril, juhul kui klient ise sellest ei loobunud. Eurotariifiga määratakse jaemüügi ülemmäär välismaal valitud või vastuvõetud kõnede⁽⁶⁴⁾. Komisjon peab 2008. aastal andma nõukogule ja Euroopa Parlamendile aru määruse toimimise kohta ja eriti selle kohta, kas selle kehtivusaega tuleks pikendada

⁽⁶⁰⁾ Komisjoni soovitus K(2003) 497, 11.2.2003 (ELT L 114, 8.5.2003, lk 45).

⁽⁶¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33).

⁽⁶²⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta, direktiivi 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta ning direktiivi 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (KOM(2007) 697); ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul, direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris, ning määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitsealase koostöö kohta (KOM(2007) 698); ja ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet (KOM(2007) 699). Ülevaate leiab infoühiskonna peadirektoraadi veebisaidilt http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/proposals/index_en.htm.

⁽⁶³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 717/2007, milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires (ELT L 171, 29.6.2007, lk 32).

⁽⁶⁴⁾ 0,49 eurot ilma käibemaksuta valitud kõnedele ja 0,24 eurot käibemaksuta vastuvõetud kõnedele. Neid ülemmäärasid vähendatakse veelgi 2008. ja 2009. aastal.

ja/või reguleerimisala laiendada muudele teenustele, nagu lühisõnumite ja andmete allalaadimisega seotud rändlus.

50. Komisjon võttis vastu mitu otsust **lairibaühenduse riigipoolse rahastamise kavade** kohta maapiirkondades või äärealadel, kus lairibaühenduse leviala puudub või on piiratud⁽⁶⁵⁾. Komisjon kiitis hästi piiritletud asjaolude korral heaks riigi sekkumise keerukate lairibateenuste soodustamiseks piirkondades, kus turgu valitsevad operaatorid pakkusid vaid osaliselt lihtsamaid lairibateenuseid⁽⁶⁶⁾.

51. Komisjon viis läbi esialgse uurimise projektis „Traadita Internet Prahás”, mis on **esimene omavalitsuse traadita võrgu juhtum, mida komisjon riigiabi eeskirjade kohaselt uuris**⁽⁶⁷⁾. Pärast projekti tehtud muudatusi järeldas komisjon, et tegemist ei olnud riigiabiga.

52. **Ühinemiste kontrolli** valdkonnas kasutas komisjon kiiresti arenevate turgude puhul dünaamilist lähenemisviisi, näiteks juhtumi „Syniverse/BSG”⁽⁶⁸⁾ puhul, kus komisjon hindas GSMi rändlusandmete vahendamise teenuste turgu. Turgu iseloomustavad tegurid (näiteks konkurentidele turule sisenemiseks vajaliku tehnoloogia kättesaadavus), mille komisjon põhjaliku uurimismenetluse juures tuvastas, viisid heakskiitva otsuse tegemiseni, kuigi ühinemisega kaasnes praegu Euroopas tegutsevate turuosaliste arvu vähenemine.

2.4. Infotehnoloogia

53. Komisjon jätkas menetlust Microsofti vastu, et tagada 2004. aasta otsuse⁽⁶⁹⁾ täitmine koostalitlust käsitleva teabe hindade ja litsentsimise tingimuste osas pärast esimest eeskirjade rikkumist, mis seisnes teabeedastamisest keeldumises. Otsuse artikliga 5 nõutakse, et need tingimused peavad olema mõistlikud ja mittediskrimineerivad. 2006. aastal oli komisjon Microsoftile juba määranud lõpliku karistuse 280,5 miljoni euro suuruse trahvina selle eest, et ettevõtja ei esitanud täielikku ega täpset koostalitlust käsitlevat teavet⁽⁷⁰⁾. Seejärel esitas komisjon 1. märtsil Microsoftile vastuväited, mis sisaldasid komisjoni esialgset hinnangut, mille kohaselt Microsoft ei olnud täitnud kohustust esitada

---

⁽⁶⁵⁾ Juhtum N 475/2007, Iirimaa riiklik lairibaühenduse kava, komisjoni otsus, 25.9.2007; juhtum N 473/2007, Alto Adige lairibaühendus, komisjoni otsus, 11.10.2007; juhtum N 570/2007, Baden-Württembergi lairibaühendus, komisjoni otsus, 23.10.2007; juhtum N 442/2007, Veneto äärealade lairibaühenduseks antav abi, komisjoni otsus, 23.10.2007.

⁽⁶⁶⁾ Juhtumid N 746/2006, North Yorkshire NYNETi projekt Ühendkuningriigis, komisjoni otsus, 21.2.2007; ja juhtum N 890/2006, Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit, komisjoni otsus, 10.7.2007.

⁽⁶⁷⁾ Juhtum NN 24/2007, Praha linnavalitsuse traadita internetivõrk, komisjoni otsus, 30.5.2007.

⁽⁶⁸⁾ Juhtum COMP/M.4662, Syniverse/BSG, komisjoni otsus, 4.12.2007.

⁽⁶⁹⁾ Komisjoni 24. mai 2004. aasta otsus EÜ asutamislepingu artikli 82 ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikli 54 alusel Microsoft Corporationi vastu algatatud menetluse kohta (juhtum COMP/37.792, Microsoft; ELT L 32, 6.2.2007, lk 23).

⁽⁷⁰⁾ http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/decisions/37792/art24_2_decision.pdf.

täielikku ja täpset koostalitlusvõimet käsitlevat teavet mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel⁽⁷¹⁾.

54. Pärast Esimese Astme Kohtu 17. septembri otsust, millega lükati tagasi Microsofti esitatud 2004. aasta otsuse tühistamise taotluse põhjendused, teatas Microsoft 22. oktoobril litsentsitasude märkimisväärsest alandamisest. Microsoft pakkus ka asjaomaste litsentsilepingute ajakohastatud versiooni. Sellest kuupäevast saadik ei ole komisjonil rohkem vastuväiteid 2004. aasta otsuse täitmise kohta Microsofti poolt⁽⁷²⁾.

55. Intelile saadeti 26. juulil vastuväited komisjoni esialgse järeldusega, et Intel on sooritanud kolme sorti rikkumisi, mille eesmärk on Inteli peamise konkurendi, ettevõtja AMD kõrvaletõrjumine x86 seeria protsessorite turult.

56. Komisjon saatis 30. juulil vastuväited ettevõtjale Rambus seoses esialgse seisukohaga, et Rambus on kuritarvitanud turgu valitsevat seisundit, nõudes ebamõistlikke autoritasusid teatavate dünaamiliste muutmälude elektroonsete integraallülituste patentide kasutamise eest⁽⁷³⁾. Komisjoni esialgne seisukoht on, et Rambus käitus standardimisprotsessi raames tahtlikult petlikul viisil, mida nimetatakse patendi „salakaitsmiseks“⁽⁷⁴⁾.

57. 30. augustil algatas komisjon menetluse⁽⁷⁵⁾ USA kiibitootja ning mobiilside CDMA ja WCDMA standardite intellektuaalse omandi õiguste hoidja Qualcomm Inc suhtes. Kaebustes väidetakse, et Qualcommi litsentsimistava ei ole õiglane, mõistlik ega mittediskrimineeriv ja võib seega olla vastuolus EÜ konkurentsieeskirjadega (EÜ asutamislepingu artikkel 82).

58. **Riigiabi** valdkonnas võttis komisjon vastu lõppotsuse, millega kiideti heaks videomängude loomisele antav maksusoodustus Prantsusmaal⁽⁷⁶⁾. Sellest meetmest teavitati EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti d alusel⁽⁷⁷⁾. Soodustus võimaldab Prantsusmaal maksukohustuslastest videomängude tootjatel maha arvata 20% abikõlblikest kuludest teatavate videomängude tootmisel. See on esimene kord, mil artikli 87 lõike 3 punktis d sätestatud kultuuriga seotud erandit kohaldati videomängude suhtes.

⁽⁷¹⁾ http://ec.europa.eu/rapid/start/cgi/guesten.ksh?p_action.gettxt=gt&doc=MEMO/07/90|0|RAPID&lg=EN.

⁽⁷²⁾ http://ec.europa.eu/rapid/start/cgi/guesten.ksh?p_action.gettxt=gt&doc=IP/07/1567|0|RAPID&lg=EN.

27. veebruaril 2008 määras komisjon Microsoftile 899 miljoni euro suuruse trahvi 2004. aasta otsuse mittetäitmise eest enne 2007. aasta 22. oktoobrit. Määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 24 lõike 2 alusel vastuvõetud otsuses leitakse, et enne 2007. aasta 22. oktoobrit küsis Microsoft ebamõistlike hindasid rühmaserverite liidese dokumentidele juurdepääsu eest (vt pressteade IP/08/318, 27.2.2008).

⁽⁷³⁾ Dünaamiliste muutmälude elektroonsete integraallülitused on arveti „töömälu“.

⁽⁷⁴⁾ Vt http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/index/by_nr_77.html#i38_636.

⁽⁷⁵⁾ Vt <http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/decisions/39247/proceedings.pdf>.

⁽⁷⁶⁾ Vt juhtum C 47/2006, Prantsusmaa poolt videomängude loomisel kehtestatud maksusoodustus, komisjoni otsus, 11.12.2007.

⁽⁷⁷⁾ Kõnealusel sättes on sedastatud, et ühisturuga võib kokkusobivaks tunnistada abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks, kui niisugune abi ei kahjusta kaubandustingimusi ja konkurentsi ühenduses määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.

2.5. Meedia

59. Komisjon jätkas järelevalvet **analoogselt raadioringhäälingult digitaalsele ülemineku** üle. Juulis edastas ta Itaaliale põhjendatud arvamuse⁽⁷⁸⁾ pärast Itaalia tarbijaühenduselt Altroconsumo⁽⁷⁹⁾ saadud kaebust. Komisjon leidis, et Itaalia õigusaktid on vastuolus ELi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleeriva raamistikuga⁽⁸⁰⁾.

60. Riigiabi valdkonnas jätkas komisjon varasemates otsustes võetud lähenemisviisi kohaldamist seoses digitaaltelevisioonile ülemineku antava riigitoetusega. Komisjon kiitis heaks kolm toetuskava (kaks Itaalia⁽⁸¹⁾ ja üks Hispaania⁽⁸²⁾ kohta) avatud rakendusliidestega digitaaldekoodrite⁽⁸³⁾ ostmiseks ja olemasolevate maapealsete analoogtelevisiooni kollektiivantennide kohandamise kulude katmiseks. Komisjon võttis kaks keelavat otsust seoses toetuskavadega Itaalias⁽⁸⁴⁾ ja Saksamaal Nordrhein-Westfaleni liidumaal⁽⁸⁵⁾.

61. Kuigi komisjon tunnustab, et kooskõlas Amsterdami protokolliga avalik-õigusliku ringhäälingu kohta on avalik-õigusliku ringhäälingu korraldamine ja rahastamine liikmesriikide eelisõigus, leiab ta, et eelarvelised eraldised või litsentsitasude rahastamine **avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamiseks** on riigiabi⁽⁸⁶⁾. Riigiabi avalik-õigusliku ringhäälingu teenuse osutajatele võib siiski tunnustada ühisturuga kokkusobivaks, kui EÜ asutamislepingu artikli 86 lõike 2 tingimused on täidetud (täpsustatud ringhäälinguteatises)⁽⁸⁷⁾.

62. Komisjon võttis vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 86 lõikele 2 koostoimes ringhäälinguteatisega vastu kaks otsust avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide rahastamise kohta. Esimene käsitles Hispaania valitsuse poolt rahastatud tööjõu vähendamise meetmeid, mille võttis Hispaania ringhäälinguorganisatsioon RTVE⁽⁸⁸⁾. Teiseks

---

⁽⁷⁸⁾ EÜ asutamislepingu artiklile 226 vastav rikkumismenetluse teine etapp.

⁽⁷⁹⁾ Pressiteade IP/07/1114, 18.7.2007.

⁽⁸⁰⁾ Komisjoni 16. septembri 2002. aasta direktiiv 2002/77/EÜ konkurentsi kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste turgudel (EÜT L 249, 17.9.2002, lk 21).

⁽⁸¹⁾ Juhtumid N 270/2006, toetus avatud rakendusliidestega digitaaldekoodritele (ELT C 80, 13.4.2007), ja N 107/2007, toetus idTV jaoks – Itaalia (ELT C 246, 20.10.2007).

⁽⁸²⁾ Juhtum N 103/2007, toetus digitaaldekoodrite soetamiseks ja antennide kohandamiseks Sorias, komisjoni otsus, 25.9.2007 (ELT C 262, 1.11.2007).

⁽⁸³⁾ Avatud rakendusliidestega digitaaldekooder on termin, mida kasutatakse keerukate programmiliidestest puhul, mis soodustavad koostalitlusvõimet, st interaktiivse sisu ülekandmist edastusmehhanismide vahel nii, et sisu funktsionaalsus ei muutu.

⁽⁸⁴⁾ Juhtum C 52/2005 (ex NN 88/2005), toetus digitaaldekoodritele Itaalias (ELT L 147, 8.6.2007).

⁽⁸⁵⁾ Juhtum C 34/2006 (ex N 29/2005), maapealse digitaaltelevisiooni kasutuselevõtt (DVB-T) Nordrhein-Westfaleni liidumaal, komisjoni otsus, 23.10.2007, avaldamata.

⁽⁸⁶⁾ Vastavalt Altmarki lahendis sätestatud tingimustele: juhtum C-280/00 (Bundesverwaltungsgerichti eelotsusetaotlus): Altmärki Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg vs. Nahverkehrsgesellschaft Altmärki GmbH, EKL 2003, lk I-7747.

⁽⁸⁷⁾ Komisjoni teatis riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta avalik-õigusliku ringhäälingu suhtes (EÜT C 320, 15.11.2001, lk 5).

⁽⁸⁸⁾ Otsuse täielik versioon on avaldatud inglise keeles aadressil http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/doc/NN-8-2007-WLWL-07.03.2007.pdf.

lõpetas komisjon uurimismenetluse seoses Saksamaa ringhäälinguorganisatsioonide – ARD ja ZDF – üldise rahastamissüsteemiga⁽⁸⁹⁾.

63. Aprillis saatis komisjon vastuväited suurematele plaadifirmadele ja ettevõtjale Apple seoses iga plaadifirma ja Apple'i vahelise kokkuleppega, mis piiras muusika müüki internetis vastuolus EÜ asutamislepingu artikliga 81. Menetluse käigus teatas Apple, et ta võrdsustab iTunes'i Euroopa internetipoest lugude allalaadimise hinnad enne 2008. aasta keskpaika. See lõpetaks Ühendkuningriigi tarbijate erineva kohtlemise. Võttes arvesse seda ja edaspidiseid selgitusi, otsustas komisjon juhtumi lõpetada.

64. Komisjon peab väga tähtsaks tagada, et **kvaliteetsisu tehakse kättesaadavaks avatud ja läbipaistvatel tingimustel**, mis võimaldab suurimal arvil turuosalistel teha pakkumise õiguste omandamiseks. 2007. aastal lõpetas komisjon EÜ asutamislepingu artikli 81 kohase uurimismenetluse seoses Euroopa Ringhäälinguliidu ja tema liikmete poolt spordisündmuste teleülekannete õiguse ühise ostmise kohta.

65. Meediavaldkonna **ühinemiste kontrolli** puhul võiks esile tuua SFR2/Tele2 ühinemist⁽⁹⁰⁾. See koondumine kiideti heaks pärast seda, kui täideti tingimus tagada Prantsusmaa tasulise televisiooni turul tõhus konkurents. Muusikatööstuses andis Euroopa Komisjon pärast seda, kui Esimese Astme Kohus oli tühistanud komisjoni 2004. aasta otsuse, Sony/BMG-II⁽⁹¹⁾ asjas heakskiidu ühissettevõttele, mis ühendab Sony ja Bertelsmanni tegevuse salvestatud muusika valdkonnas. Komisjon kiitis heaks ka Universali ja BMG koondumise muusika kirjastamisel pärast seda, kui oli pakutud parandusmeetmeid.

2.6. Autotööstus

66. Komisjon jätkas valdkonna muutuste pidevat jälgimist muu hulgas mootorsõidukite hindu käsitlevate aruannete kaudu⁽⁹²⁾. **Mootorsõidukite grupierandi määrused**⁽⁹³⁾ sätestatakse autotööstuses konkreetne kord, mille eesmärk on tugevdada markidesisest konkureerimist.

67. Konkurentsi suurendamiseks järelturul võttis komisjon 13. septembril määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 9 lõike 1 alusel vastu **neli kohustavat otsust**,⁽⁹⁴⁾ mis on 2010. aasta maini siduvad nelja sõidukitootja suhtes (DaimlerChrysler, Toyota, General Motors ja Fiat) ja mis seisnevad tehnilise teabe esitamises sõidukiremondi kohta kõikidele sõltu-

⁽⁸⁹⁾ Otsuse täielik versioon on avaldatud inglise keeles aadressil http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/doc/E-3-2005-WLWL-en-24.04.2007.pdf.

⁽⁹⁰⁾ Juhtum COMP/M.4504, SFR/Tele2, komisjoni otsus, 18.7.2007.

⁽⁹¹⁾ Juhtum COMP/M.3333, Sony/BMG-II, komisjoni otsus, 3.10.2007.

⁽⁹²⁾ Viimane mootorsõiduki hindu käsitlev aruanne avaldati 27. juulil 2007: http://ec.europa.eu/comm/competition/sectors/motor_vehicles/prices/2007_05_full.pdf.

⁽⁹³⁾ Komisjoni 31. juuli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1400/2002 asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaldamise kohta teatavat liiki vertikaalsete kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse suhtes mootorsõidukisektoris (EÜT L 203, 1.8.2002, lk 30).

⁽⁹⁴⁾ Vt näiteks komisjoni 13. septembri 2007. aasta otsus EÜ asutamislepingu artiklile 81 vastava menetluse kohta (juhtum COMP/39.140, DaimlerChrysler; ELT L 317, 5.12.2007, lk 76).

matutele remonditöökodadele ELis. Mootorsõidukite heitmete määrusega⁽⁹⁵⁾ kehtestatakse sõidukitootjatele kohustus esitada sõltumatutele remonditöökodadele ühtne ligipääs kogu tehnilisele remondialasele teabele.

68. Pärast 2005. ja 2006. aastat oli ühinemistegevus autotööstuses 2007. aastal jällegi suunatud suures osas autotoodete tarnijatele. Üks suurimaid koandumisi hõlmas kahte Saksamaa äriühingut Continental AG ja Siemens VDO Automotive AG. Komisjon kiitis selle heaks 29. novembril⁽⁹⁶⁾.

69. Mitut **riigiabi** juhtumit käsitleti 2007. aastal vastavalt teatavatele üldistele riigiabi raamistikele, nagu regionaal- ja ümberkorraldamiseks antava abi eeskirjad⁽⁹⁷⁾. Komisjon uuris ka riigiomandis olevate autotootjate erastamise tingimusi. Rumeenia autotehase Automobile Craiova (endine Daewoo Craiova) suhtes algatas komisjon EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 alusel ametliku uurimismenetluse, sest erastamisega kaasnevad tingimused oleks võinud anda eelise erastatavale ettevõtjale⁽⁹⁸⁾.

2.7. Transport

70. Transpordivaldkonna konkurentsipoliitika eesmärk on tagada hiljuti liberaliseeritud või praegu liberaliseeritavate turgude tõhus toimimine.

71. **Maanteedevude** rahvusvahelised turud liberaliseeriti suures osas nii reisija- kui ka kaubaveo puhul. Riigisisesed autoveoteenused liberaliseeriti nõukogu kabotaažimäärusega,⁽⁹⁹⁾ reisijaveo turud on siiski suures osas kaitstud. Asjaomases valdkonnas riigiabi eeskirju kohaldades jätkas komisjon abi heakskiitmist, et soodustada puhtama tehnoloogia kasutuselevõttu, eriti vanade sõidukite puhul⁽¹⁰⁰⁾. Seoses avalike hangete ja riigiabi eeskirjade kohaldamisega avalike teenuslepingute ja avalike kontsessioonilepingute suhtes võeti vastu läbivaadatud määrus avalike teenuste kohta maismaatranspordis ja see jõustub detsembris 2009⁽¹⁰¹⁾.

72. **Raudteekaubaveo** turu avamine jõudis lõpule. Üks mitmetest lahendamata struktuursetest probleemidest on seotud põhiliste funktsioonide eraldamise/sõltumatu-

---

⁽⁹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).

⁽⁹⁶⁾ Juhtum COMP/M.4878, Continental / Siemens VDO, komisjoni otsus, 29.11.2007.

⁽⁹⁷⁾ Vt punkt 1.4.2 eespool.

⁽⁹⁸⁾ Juhtum N 46/2007, Automobile Craiova erastamine Rumeenias (ELT L 248, 23.10.2007, lk 25).

⁽⁹⁹⁾ Nõukogu 25. oktoobri 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 3118/93, millega kehtestatakse tingimused, mille kohaselt mitteresidentid vedajad võivad osutada liikmesriigis riigisisesel autoveo teenuseid (EÜT L 279, 12.11.1993, lk 1).

⁽¹⁰⁰⁾ Komisjoni otsus 2006/649/EÜ (ELT C 139, 23.6.2007, lk 13).

⁽¹⁰¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70 (ELT L 315, 3.12.2007, lk 1).

sega, et tagada mittediskrimineeriv juurdepääs võrgustikule, ning teine raudteetransporti reguleerivate organite haldussuutlikkuse ja sõltumatuse puudumisega ⁽¹⁰²⁾.

73. **Raudteel toimuva reisijaveo** valdkonnas võtsid nõukogu ja Euroopa Parlament lõpuks 23. oktoobril vastu kolmanda raudteepaketi, mis lõpetas pika seadusandliku protsessi ⁽¹⁰³⁾. Kolmanda raudteepaketiga avatakse rahvusvaheline reisijavedu, sealhulgas kabotaaž.

Komisjon valmistas ette suuniste eelnõu **raudtee-ettevõtjatele antava riigiabi** kohta, ⁽¹⁰⁴⁾ et suurendada õiguskindlust ja läbipaistvust käimasoleval turu avamisel.

74. **Meretransport** moodustab massi mahult umbes 50% väliskaubandusest ja umbes 20% liikmesriikidevahelisest kaubandusest. 2007. aastal pooldas komisjon meretranspordi valdkonnas antava riigiabi puhul riigiabi kavade tõhusat lähenemist, saavutamaks Euroopas parim võimalik konkurentsikeskkond, sealhulgas pukseerimis- ja süvendamisteenuste osutamiseiga seotud tegevuste puhul ⁽¹⁰⁵⁾. 13. septembril 2007 algatas komisjon avaliku arutelu seoses suuniste eelnõuga EÜ asutamislepingu artikli 81 kohaldamiseks mereveoteenuste suhtes ⁽¹⁰⁶⁾.

75. **Õhustranspordi** valdkonnas kutsus komisjon 19. oktoobril huvitatud isikuid esitama märkusi lennuettevõtjate ühenduse Skyteam kaheksa liikme – Aeromexico, Alitalia, CSA Czech Airlines, Delta Air Lines, KLM, Korean Air, Northwest Airlines ja Air France – kavandatud kohustuste kohta ⁽¹⁰⁷⁾. Nende kohustuste eesmärk on hajutada komisjoni poolt 15. juuni 2006. aasta vastuväidetes EÜ asutamislepingu artikli 81 alusel tõstatatud kahtlused ⁽¹⁰⁸⁾.

76. 27. juunil võttis komisjon vastu otsuse keelata **Ryanairi poolt kavandatav Aer Linguse ülevõtmine**. See omandamine oleks ühendanud kaks peamist Iirimaalt lende korraldatavat lennuettevõtjat, kes konkureerisid üksteisega väga tihedalt. Nii Ryanair kui ka Aer Lingus olid suurimad lennuettevõtjad, kes pakuvad lühilende Iirimaale ja

⁽¹⁰²⁾ Vt komisjoni aruanne esimese raudteepaketi ellurakendamise kohta (KOM(2006) 189 (lõplik), 3.5.2006). Vt komisjoni 11. detsembri soovitus: nõukogu soovitus liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste ajakohastamise kohta 2008. aastal (KOM(2007) 803 (lõplik)). Vt eelkõige soovitust seoses Prantsusmaa ja Saksamaaga.

⁽¹⁰³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta direktiiv 2007/58/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/440/EMÜ ühenduse raudteede arendamise kohta ning direktiivi 2001/14/EÜ raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõimsuse jaotamise ja raudteeinfrastruktuuri kasutustasude kehtestamise kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 44); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta direktiiv 2007/59/EÜ ühenduse raudteesüsteemide vedureid ja ronge juhtivate vedurijuhtide sertifitseerimise kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 51); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 14).

⁽¹⁰⁴⁾ http://ec.europa.eu/dgs/energy_transport/state_aid/consultation_ms_en.htm.

⁽¹⁰⁵⁾ N 93/2006 (ELT C 300, 12.12.2007, lk 22).

⁽¹⁰⁶⁾ ELT C 215, 14.9.2007, lk 3. Vt ka pressiteade IP/07/1325, 13.9.2007.

⁽¹⁰⁷⁾ IP/07/1558, 19.10.2007.

⁽¹⁰⁸⁾ MEMO/06/243, 19.6.2006.

Iirimaalt välja. Nende positsioon oli eriti tugev Dublinisse suunduvatel ja sealt väljuvatel liinidel, kus ühinenud üksus oleks saanud 80% kõikidest Euroopa-sisestest lendudest.

77. 2007. aastal lõpetas komisjon uurimismenetluse raskustes lennuettevõtjale (Cyprus Airways⁽¹⁰⁹⁾) riigi poolt antava abi kohta, järeldades, et Küprose ametiasutuste esitatud ümberkorraldamiskava oli ühisturuga kokkusobiv. Olympic Airways/Airlines pikaajalise juhtumi suhtes avas komisjon täiendava uurimismenetluse seoses asjaomasele äriühingule alates 2005. aastast väidetavalt antud riigiabiga⁽¹¹⁰⁾.

78. 30. aprillil kirjutasid Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid alla lepingule, millega luuakse **ELi ja USA vahel ühine lennundusala**⁽¹¹¹⁾. See 30. märtsil 2008. aastal jõustunud leping võimaldab konsolideerida ELi lennundusvaldkonda, tunnistades kõik Euroopa lennuettevõtjad ühenduse lennuettevõtjateks ja lubades igal ühenduse lennuettevõtjal lennata mis tahes ELi ja USA punkti vahel ilma hinna ja mahupiiranguteta. Leping sisaldab ka sätteid komisjoni ja USA transpordiministeeriumi koostöö tugevdamiseks konkurentsi valdkonnas.

2.8. Postiteenused

79. Komisjon pidas kaasotsustusmenetluse (EÜ asutamislepingu artikkel 251) alusel oma ettepaneku üle aktiivseid läbirääkimisi⁽¹¹²⁾. Pärast esimest lugemist parlamendis jõudis nõukogu Luxembourgis 1. oktoobril toimunud transpordi- ja telekommunikatsiooninõukogu kohtumisel poliitilise kokkuleppeni. Selle kokkuleppe alusel võttis nõukogu 8. novembril vastu ühise seisukoha. Ühises seisukohas seatakse turu avamise algusajaks siiski 2011. aasta ja teatavate liikmesriikide puhul 2013. aasta.

80. **Riigiabi** valdkonnas uuris komisjon eelkõige postiteenuse osutajatele avaliku teenindamise kohustuse hüvitamist, tagamaks et need hüvitused ei ületaks avaliku teenindamise kohustuse täitmise tegelikke kulusid ega rahastaks samaaegselt äritegevusi.

81. Kui üldist majandushuvi esindava teenuse hüvitamine ei vasta Altmarki⁽¹¹³⁾ otsusest esitatud tingimustele ja see tuleb riigiabiks kuulutada, võib seda siiski pidada EÜ asutamislepingu artikli 86 lõikele 2 vastavaks⁽¹¹⁴⁾. Üldist majandushuvi esindavaid teenuseid osutavate ettevõtjate hüvituste ühisturuga kokkusobivaks tunnistamise tingi-

---

⁽¹⁰⁹⁾ C 10/06, esitamata.

⁽¹¹⁰⁾ C 61/07, esitamata.

⁽¹¹¹⁾ ELT L 134, 25.5.2007, lk 4.

⁽¹¹²⁾ 18. oktoobril 2006 esitas komisjon ettepaneku avada ELi postiteenuste turg täielikult konkurentsile aastaks 2009 kooskõlas kehtivas postidirektiivis sisalduva soovitusliku tähtajaga.

⁽¹¹³⁾ Kohtuasi C-280/00, Altmark Trans GmbH, EKL 2003, lk I-7747.

⁽¹¹⁴⁾ Vastavalt artikli 86 lõikele 2 võivad ettevõtjad, kellele on usaldatud üldist majandushuvi esindavate teenuste osutamine, olla vabastatud konkurentsieeskirjade kohaldamisest, kui nende eeskirjade kohaldamine takistab juriidiliselt ja faktiliselt nendele määratud eriülesannete täitmist.

musi selgitati 2005. aasta ühenduse raamistikus⁽¹¹⁵⁾. Raamistikus nõutakse eelkõige, et hüvitis ei ületaks avaliku teenindamise kohustuste täitmisest tekkinud kulusid.

82. Riigiabi otsuste hulgas võiks nimetada kahte abi lubamist Ühendkuningriigi Postile (7. märtsil⁽¹¹⁶⁾ ja 29. novembril⁽¹¹⁷⁾). Komisjon otsustas algatada ametliku uurimismenetluse Saksamaa suhtes hindamaks, kas ettevõtja Deutsche Post AG sai liigseid hüvitisi universaalteenuse osutamise kohustuse täitmise eest⁽¹¹⁸⁾.

83. Komisjon pööras erilist tähelepanu **piiramatu garantii vormis antavale riigiabile**. 25. aprillil võttis komisjon ametlikult teadmiseks Poola nõusoleku lõpetada piiramatu riigigarantii andmine Poola Postile⁽¹¹⁹⁾. 29. novembril otsustas komisjon algatada põhjaliku uurimise, et teha kindlaks, kas Prantsusmaa avalik-õiguslik ühendus La Poste omab piiramatu riigigarantiid⁽¹²⁰⁾. Ühes teises ettevõtjat La Poste käsitlevas juhtumis andis komisjon tingimusliku heakskiidu pensionide rahastamiseks antava abi kohta⁽¹²¹⁾.

⁽¹¹⁵⁾ Ühenduse raamistik riigiabi jaoks, mida antakse avalike teenuste eest makstava hüvitisena (ELT C 297, 29.11.2005, lk 4).

⁽¹¹⁶⁾ Juhtum N 822/2006, võla tagasimaksmise abi ettevõtjale Post Office Limited (ELT C 80, 13.4.2007, lk 5).

⁽¹¹⁷⁾ Juhtum N 388/2007, Post Office Ltd: ümberkorraldused. Otsuse leiab konkurentsi peadirektoraadi veebisaidilt http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/, ELTs avaldamata.

⁽¹¹⁸⁾ Juhtum C 36/2007, kaebus Saksamaa vastu ebaseadusliku riigiabi andmise kohta ettevõtjale Deutsche Post (ELT C 245, 19.10.2007, lk 21). See lisandus abile, mida komisjon oma 19. juuni 2002. aasta otsuses Saksamaa poolt Deutsche Post AG suhtes kohaldatud meetmete kohta oli juba ühisturuga kokkusoobimatuks pidanud (EÜT L 247, 14.9.2002, lk 27).

⁽¹¹⁹⁾ Juhtum E12/2005, piiramatu riigigarantii ettevõtjale Poczta Polska (ELT C 284, 27.11.2007).

⁽¹²⁰⁾ Juhtum C 56/2007 (ex E15/2005), piiramatu riigigarantii ettevõtjale La Poste. Otsuse leiab konkurentsi peadirektoraadi veebisaidilt http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/, ELTs avaldamata.

⁽¹²¹⁾ Juhtum C 43/2006, Prantsusmaa ettevõtja La Poste ametnike pensionide rahastamise ümberkorraldamise kava. Otsuse leiab konkurentsi peadirektoraadi veebisaidilt http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/, ELTs avaldamata.

3. EUROOPA KONKURENTSIVÖRGUSTIK JA LIIKMESRIIKIDE KOHTUD. KOOSTÖÖLEVADE

---

84. 2007. aasta oli määrusega (EÜ) nr 1/2003 kehtestatud rakendussüsteemi elluviimise kolmas täisaasta. Tugevdati Euroopa konkurentsivõrgustiku liikmete, st ELi liikmesriikide konkurentsiasutuste ja komisjoni vahelist koostööd. **Euroopa konkurentsivõrgustiku raames peetava koostöö intensiivsus, ulatus ja potentsiaal ulatub** määruses (EÜ) nr 1/2003 sätestatud **õiguslikest kohustustest kaugemale**.

85. Peamised konkurentsivõrgustikus käsitletud poliitikavaldkonnad hõlmasid konkurentsiasutuste suutlikkust EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaldamisel ning konkurentsivastaste riiklike meetmete kohaldamata jätmisel (vastavalt Euroopa Kohtu asjas CIF⁽¹²²⁾ tehtud kohtulahendile).

86. 2007. aastal jätkus määruse (EÜ) nr 1/2003 raames toimuv lähenemisprotsess. Lisaks määrusest tulenevatele juriidilistele kohustustele valitseb suundumus riigi menetluskorda ja põhimõtteid veelgi enam ühtlustada.

87. Selle täiendava lähenemise parimaid näiteid on **konkurentsivõrgustiku leebema kohtlemise näidisprogramm**⁽¹²³⁾. 2006. aastal konkurentsivõrgustiku leebema kohtlemise rühma koostatud programmi raames on juba esimesel aastal pärast selle heakskiitmist saadud väga häid tulemusi.

88. Teine näide on asjaolu, et paljudel konkurentsiasutustel on nüüd pädevus võtta vastu **kohustavaid otsuseid** kooskõlas määruse (EÜ) nr 1/2003 artikliga 9. Seetõttu võib 2007. aastal täheldada selliste otsuste arvu märkimisväärset kasvu komisjonile määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 11 lõike 4 alusel esitatud otsuste hulgas (2007. aastal 29 kohustavat otsust võrreldes 2006. aasta 7 otsusega).

89. Komisjoni **teavitati määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 11 lõike 3 alusel** konkurentsiasutuste algatatud **umbes 140 uuest juhtumist**⁽¹²⁴⁾. Arvukaid juhtumeid saab täheldada muu hulgas energeetika, toidu ja meedia valdkonnas. Komisjoni talitused vaatasid läbi või andsid nõu märkimisväärse arvu konkurentsiasutuste edastatud juhtumite puhul, menetledes edasi artikli 11 lõike 4 alusel esitatud teavet või vastates mitte-ametlikule taotlusele. Komisjon ei ole veel kasutanud võimalust võtta üle konkurentsiasutuse pädevus konkreetse juhtumi puhul, algatades artikli 11 lõike 6 alusel menetluse.

⁽¹²²⁾ Kohtuasi C-198/01, Consorzio Industrie Fiammiferi (CIF) ja Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato, EKL 2003, lk I-8055.

⁽¹²³⁾ Näidisprogrammi leiab aadressilt http://ec.europa.eu/comm/competition/ecn/index_en.html koos korduma kippuvate küsimuste nimekirjaga (märgukiri MEMO/06/356).

⁽¹²⁴⁾ Umbes 45% oli seotud EÜ asutamislepingu artikli 81; 31,5% artikli 82 ja 23,5% nii artikli 81 kui ka 82 kohaldamisega.

90. Vastavalt määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 15 lõikele 1, mille kohaselt võivad liikmesriikide kohtute kohtunikud taotleda, et komisjon edastaks tema valduses olevat teavet või avaldaks arvamust ELi konkurentsieskirjade kohaldamisega seotud küsimuste kohta, esitas komisjon **riikide kohtunikele kolm arvamust**: kaks vastusena Rootsi kohtu ja üks vastusena Hispaania kohtu taotlusele.

91. Määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 15 lõikes 2 on sätestatud, et ELi liikmesriigid peavad edastama komisjonile koopia liikmesriikide kohtute kõigist kirjalikest otsustest, mis käsitlevad asutamislepingu artiklite 81 või 82 kohaldamist. Komisjon sai 50 ärakirja 2007. aastal tehtud otsustest ja laadis need konkurentsi peadirektoraadi veebisaidile⁽¹²⁵⁾.

92. Määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 15 lõikes 3 on sätestatud, et komisjon võib, kui see on vajalik asutamislepingu artiklite 81 või 82 ühetaoliseks kohaldamiseks, omal algatusel esitada liikmesriikide **kohtutele kirjalikke märkusi** ning kõnealuse kohtu loal teha ka suulisi märkusi. Komisjon otsustas määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 15 lõike 3 alusel sekkuda kui *amicus curiae* Madalmaade kohtuasja, mis käsitles komisjoni konkurentsi- ja maksustatavast tulust mahaarvamist.

93. **Liikmesriikide kohtute kohtunike ELi konkurentsioiguse** alane täiendõpe on eeskirjade tulemusliku ja ühetaolise kohaldamise tagamiseks väga oluline. 2002. aastast on komisjon kaasrahanud 35 koolitusprojekti, mille raames on 2007. aasta lõpuks saanud koolitust umbes 3500 kohtunikku. Uus õiguslik alus võeti vastu 25. septembril⁽¹²⁶⁾. 2007. aasta tööprogrammi kohaselt avaldati 2007. aasta lõpus kohtunike ELi konkurentsioiguse alase väljaõppe kohta konkursikutse⁽¹²⁷⁾.

⁽¹²⁵⁾ <http://ec.europa.eu/comm/competition/elojade/antitrust/nationalcourts/>.

⁽¹²⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. septembri 2007. aasta otsus nr 1149/2007/EÜ, millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad” raames eriprogramm „Tsiviilõigus” (ELT L 257, 3.10.2007, lk 16).

⁽¹²⁷⁾ 2007. aastal on sellise tegevuse toetamiseks ette nähtud toetus 800 000 eurot.

4. RAHVUSVAHELISED MEETMED

---

94. **Laienemise** kontekstis peavad kandidaatriigid ELiga ühinemiseks täitma mitmeid konkurentsivaldkonna tingimusi, sealhulgas võtma vastu õigusakte, mis oleksid ELi õigustikuga kooskõlas. Nad peavad tagama vajaliku haldussuutlikkuse ja esitama andmed usaldusväärse täitmise kohta. Konkurentsi peadirektoraat pakub kandidaatriikidele nimetatud tingimuste täitmiseks tehnilist abi ja tuge ning jälgib pidevalt kandidaatriikide ühinemiseks valmisoleku taset.

95. 2007. aastal oli koostöö eriti tihe Horvaatia ja Türgiga. Need kaks kandidaatriiki peavad täitma avamiskriteeriumid enne ühinemisläbirääkimiste konkurentsipeatüki avamist. Konkurentsi peadirektoraat abistas Lääne-Balkani riike konkurentsieeskirjade lähendamisel ELi konkurentsiõigusele.

96. Komisjon **tegi kahepoolset koostööd paljude konkurentsiasutustega**, eriti Euroopa Liidu peamiste kaubanduspartnerite konkurentsiasutustega. Euroopa Liit on juba sõlminud spetsiaalsed konkurentsiasju käsitlevad koostöölepped Ameerika Ühendriikide, Kanada ja Jaapaniga.

97. Aasta jooksul kohtusid konkurentsi peadirektoraat ja **Korea hea kaubandustava komisjon** mitu korda, et pidada läbirääkimisi kahepoolse konkurentsivaldkonda käsitleva koostööleppe üle.

98. Konkurentsi peadirektoraat oli aktiivne osaline **vabakaubanduslepingute** alastes läbirääkimistes India ja Lõuna-Koreaga ning **assotsieerimislepingute** kaubandusküsimuste alastes läbirääkimistes Andide Ühendusega eesmärgiga tagada, et konkurentsi kahjustav käitumine (sealhulgas riigiabi) ei õõnestaks kaubandust ega muid kõnealuste lepingutega taotletavaid majanduslikke hüvesid.

99. Konkurentsi peadirektoraat oli juhtival kohal rahvusvahelises konkurentsiõrgustikus.

5. INSTITUTSIOONIDEVAHELINE KOOSTÖÖ

---

100. Komisjon jätkas koostööd ühenduse muude institutsioonidega kooskõlas asjaomaste institutsioonidega sõlmitud kokkulepete või protokollidega⁽¹²⁸⁾.

101. Nii nagu igal aastal esitas **Euroopa Parlament** omaalgatusliku aruande komisjoni konkurentsipoliitika eelmise aasta aruande kohta, mille järel arutati aruandes tõstatatud probleeme.

102. Komisjon osales ka Euroopa Parlamendis komisjoni poliitilisi algatusi käsitlevates aruteludes, näiteks riigiabi reformi (eelkõige seoses keskkonnasuuniste ja üldise grupierandi määruse ettepanekuga) ning finantsteenuste valdkonnauuringut käsitlevates aruteludes. Konkurentsi eest vastutav volinik ja/või peadirektor vahetab vastutavate parlamendikomisjonidega regulaarselt seisukohti konkurentsipoliitika küsimustes.

103. Samuti teeb komisjon tihedat koostööd nõukoguga, teavitades teda konkurentsi valdkonna olulistest poliitilistest algatustest, nagu riigiabireform, sektoriuuringud energeetika ja finantsteenuste valdkonnas, osaledes nõukogu töörühmades, mis käsitlevad konkurentsipoliitika küsimusi, ja hoides tihedat sidet asjaomaste eesistujatega.

104. Lisaks teavitab komisjon Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed ning Regioonide Komiteed tähtsamatest poliitilistest algatustest ja osaleb aruteludes, mida võivad korraldada vastavad komiteed, näiteks seoses komisjoni konkurentsi aastaaruannet käsitleva Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee aastaaruande vastuvõtmisega.

⁽¹²⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja komisjoni vaheliste suhete raamkokkulepe, 26. mai 2005; Euroopa Komisjoni ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee koostööprotokoll, 7. november 2005; Euroopa Komisjoni ja Regioonide Komitee koostööprotokoll, 17. november 2005.

Euroopa Komisjon

2007. aasta konkurentsipoliitika aruanne

Luxembourg: Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus

2009 – 33 lk – 16,2 x 22,9 cm

ISBN 978-92-79-09393-7

doi: 10.2763/89657

ELi trükiste tellimine

Väljaannete talituse avaldatud trükiseid saab tellida veebipõhisest raamatupoest „EU bookshop” (<http://bookshop.europa.eu>). Trükised väljastatakse Teie valitud müügiesindusest.

Kõikide müügiesinduste nimekirja tellimiseks saatke kiri faksinumbril +352 2929-42758.

Alates 1971. aastast on Euroopa Komisjon esitanud iga-aastase aruande arengusuundadest Euroopa Liidu konkurentsipoliitikas.

2007. aasta aruandes on kirjeldatud järgmist:

- kuidas jätkati konkurentsipoliitika vahendite (kartellidevastaste, ettevõtjate ühinemist ja riigiabi reguleerivate eeskirjade) arendamist ning üldist kohaldamist;
- kuidas neid ja teisi vahendeid valitud prioriteetsetes majandussektorites, nagu energeetika, finantsteenused, telekommunikatsioon ja infotehnoloogia, kasutati konkurentsipoliitika eesmärkide saavutamiseks;
- koostööd riiklike konkurentsiasutuste ja kohtutega Euroopa Liidus, rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikidega;
- konkurentsialast koostööd teiste ELi institutsioonidega.

Seda saab 22 keeles tasuta tellida EU Bookshopist, Europe Directi keskustest, komisjoni esindustest ja delegatsioonidest. Täielik versioon, mis sisaldab nii käesolevat aruannet kui ka üksikasjalikumat komisjoni talituste töödokumenti, on müügil EU Bookshopis ning kokkulepitud müügiagentide juures inglise-, prantsuse- ja saksa keelsetena:
http://publications.europa.eu/howto/index_et.htm.

Mõlemat väljaannet saab tasuta alla laadida konkurentsi peadirektoraadi kodulehelt:
<http://ec.europa.eu/competition/publications/>.

български • español • čeština • dansk • Deutsch • **eesti keel** • ελληνικά • English • français • italiano •
latviešu valoda • lietuvių kalba • magyar • Malti • Nederlands • polski • português •
română • slovenčina • slovenščina • suomi • svenska

